

สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา ยะลา เขต 2

Digital Competencies of School Administrators under the Yala
Primary Educational Service Area Office 2

^{1*} สุไพบะห์ อิตเตแล Suwaibah Itaelae

^{2**} จรุณี เก้าเอี้ยน Jarunee Kao-ian

^{3***} พุมพนิต คงแสง Phumpanit Kongsang

^{1,2,3} คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

^{1,2,3} Faculty of Education, Yala Rajabhat University

*First author, e-mail: 736793027@yru.ac.th

Corresponding author, e-mail: ** jarunee.k@yru.ac.th *** phumpanit.k@yru.ac.th

Received July 7, 2026; Revised July 15, 2026; Accepted: September 28, 2026

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เปรียบเทียบสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ยะลา เขต 2 จำแนกตาม เพศ ตำแหน่ง ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 2 บทความวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 280 คน โดยคำนวณตามสูตรของทาโร่ ยามาเน่ จากนั้นทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิและวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 40 ข้อ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่น .970 และ 2) แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่ ทดสอบค่าเอฟ และทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีของเชฟเฟ ผลการวิจัย พบว่า 1) สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบสมรรถนะดิจิทัล

ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 พบว่า (1) ด้านการรู้และเข้าใจดิจิทัล ผู้บริหารควรเปลี่ยนมุมมองโดยการทดลองใช้แพลตฟอร์มใหม่ๆ (2) ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาควรบริหารด้วยฐานข้อมูลเชิงประจักษ์และการยืดหยุ่นเชิงกลยุทธ์ 3) ด้านความมั่นใจในการใช้แพลตฟอร์มดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการพัฒนาและเลือกใช้เครื่องมือดิจิทัลที่ใช้งานง่าย (4) ด้านการส่งเสริมแรงจูงใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ผู้บริหารควรส่งเสริมแรงจูงใจด้วยการลดภาระงาน โดยประยุกต์ใช้ระบบออนไลน์และสื่อไอซีที (ICT) เพื่อลดความซับซ้อนของงาน

คำสำคัญ: จังหวัดยะลา; ผู้บริหารสถานศึกษา; สมรรถนะดิจิทัล

Abstract

This research article aimed to: 1) study the levels of digital competencies of school administrators, 2) compare digital competencies of school administrators under the Yala Primary Educational Service Area Office 2, classified by gender, position, school size, and work experience, and 3) examine guidelines for developing digital competencies of school administrators under the Yala Primary Educational Service Area Office 2. This study employed a survey research design. The sample were 280 school administrators and teachers, with the sample size calculated using Taro Yamane's formula. The participants were selected through proportionate stratified random sampling based on school size, followed by simple random sampling. The instrument used for data collection included 1) a 40-item rating-scale questionnaire with an Index of Item-Objective Congruence (IOC) ranging from 0.67 to 1.00 and a reliability coefficient of .970, and 2) a semi-structured interview. Data was analyzed using statistical software. The statistics were percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test, and Scheffé's method for multiple comparisons. The findings indicated that: 1) Digital competencies of school administrators, overall and each aspect were at a high level, 2) the comparison of digital competencies of school administrators under the Yala Primary Educational Service Area Office 2, classified by gender, position, school size, and work experience revealed no significant differences in either the overall level or any individual aspects, and 3) the guidelines for

developing digital competencies of school administrators under the Yala Primary Educational Service Area Office 2 were found that (1) digital literacy and understanding: school administrators should shift mindset by experimenting with new digital platforms, (2) digital technology usage skills: school administrators should manage using evidence-based data and strategic flexibility, (3) confidence in using digital platforms: school administrators should promote the development and selection of digital tools that are user-friendly, (4) promoting motivation to use digital technology: school administrators should promote motivation by reducing workload, through the application of online systems and ICT media in management, thereby reducing the complexity of documentation.

Keywords: Yala Province; School Administrator; Digital Competency

บทนำ

ปัจจุบันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัลและสารสนเทศได้ส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและระบบการศึกษาอย่างรวดเร็ว ทำให้การจัดการศึกษาจำเป็นต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับบริบทของโลกยุคดิจิทัล โดยแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 และนโยบายประเทศไทย 4.0 ได้มุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรทางการศึกษาและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ขณะเดียวกันพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติยังสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ภายใต้บริบทดังกล่าว ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นบุคคลสำคัญในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา เนื่องจากสมรรถนะของผู้บริหารมีผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการ การพัฒนาครู และผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีสมรรถนะที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของยุคดิจิทัล เพื่อให้สามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารและพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายของการพัฒนาประเทศ (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2559)

จากบริบทการเปลี่ยนแปลงของโลกที่มีเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการบริหารจัดการศึกษา ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาสมรรถนะดิจิทัล เพื่อให้สามารถบูรณาการความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสมปลอดภัย และมีจริยธรรม อย่างไรก็ตาม สถานศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ยังมีข้อจำกัดด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ทั้งอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและอุปกรณ์ดิจิทัลต่างๆ ส่งผลให้การนำระบบดิจิทัลมาใช้ในการบริหารและ

การจัดการเรียนรู้ไม่เต็มประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนยังขาดความพร้อมด้านสมรรถนะดิจิทัล ทั้งการรู้เท่าทันดิจิทัล การใช้เทคโนโลยีอย่างมีวิจารณญาณ ความมั่นใจในการใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการบริหารและการจัดการเรียนรู้ รวมถึงการสร้างแรงจูงใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (วรารุณี มุขกระโทก และกุลจิรา รักษนคร, 2566) ตลอดจนปัญหาเชิงบริบทในระดับปฏิบัติการ เช่น ความไม่คุ้นเคยด้านเทคโนโลยีและข้อจำกัดทางภาษาของผู้บริหารสถานศึกษาในบางชุมชน ซึ่งส่งผลให้การสื่อสาร การมีส่วนร่วมทางการศึกษา และการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการศึกษาผ่านระบบดิจิทัลยังคงเผชิญกับอุปสรรคอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายะลา เขต 2, 2568)

ด้วยเหตุนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 จึงจำเป็นต้องมีสมรรถนะดิจิทัลที่ครอบคลุมทั้งด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการ การสื่อสาร การจัดการข้อมูล และการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อให้สามารถรับมือกับความเปลี่ยนแปลงและความท้าทายในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยงานวิจัยของนุรฮายาตี ดือราแม และจรูณี แก้วเอียน (2568) พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งมีการวางแผนด้านเทคโนโลยีอย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมดิจิทัล ขณะที่ภัทรวดี พงษ์ภู (2564) พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ยังมีทักษะด้านเทคโนโลยีในระดับพื้นฐาน และขาดความสามารถในการใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การติดตามผลการดำเนินงาน และการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ ส่งผลให้การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ยังไม่เกิดประสิทธิภาพสูงสุด นอกจากนี้ สถานศึกษาหลายแห่งยังประสบปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจดิจิทัล ทักษะการใช้เทคโนโลยี ความมั่นใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และการส่งเสริมแรงจูงใจให้บุคลากรนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาให้ครอบคลุมทุกมิติ

จากความเป็นมาและสภาพปัญหาดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญต่อการยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการและคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยเฉพาะในบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ซึ่งมีข้อจำกัดและความท้าทายเฉพาะด้าน แม้ว่าจะมีการศึกษาสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในหลายพื้นที่ แต่ยังขาดการศึกษาที่สะท้อนบริบทของพื้นที่ดังกล่าวอย่างครอบคลุม ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่อง สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะ เปรียบเทียบสมรรถนะตามปัจจัยที่เกี่ยวข้อง และสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ ผลการวิจัยจะเป็นสารสนเทศสำคัญสำหรับการกำหนดนโยบาย การวางแผนพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา และการ

ส่งเสริมการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัล

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

บทความวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวิธีการดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 2 ทั้งหมด 68 โรงเรียน โดยแบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 110 คน ครูผู้สอน 820 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 930 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2, 2568) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 จำนวน 280 คน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรยามาเน (Yamane, 1973) จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดสถานศึกษา และใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลากแบบไม่คืนกลับเป็นขั้นตอนสุดท้าย (Sampling Without Replacement) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 7 คน โดยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้ 1) ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 2) มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี 3) เป็นผู้ที่มีผลงานเชิงประจักษ์ หรือ Best Practice ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล 3 ผลงานขึ้นไป

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

2.1 แบบสอบถาม (Questionnaires) แบ่งออกเป็น 2 ตอน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วย เพศ ตำแหน่ง ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ โดยให้น้ำหนักค่าคะแนน ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มีความเหมาะสมในการนำไปปฏิบัติมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีความเหมาะสมในการนำไปปฏิบัติมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีความเหมาะสมในการนำไปปฏิบัติปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีความเหมาะสมในการนำไปปฏิบัติน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีความเหมาะสมในการนำไปปฏิบัติน้อยที่สุด

2.2 แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง แบ่งออกเป็น 2 ตอน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วย เพศ ตำแหน่ง ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการรู้และเข้าใจดิจิทัล 2) ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 3) ด้านความสามารถในการใช้แพลตฟอร์มดิจิทัล และ 4) ด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

3. การตรวจสอบเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (Index of Item-Objective Congruence: IOC) โดยแต่ละข้ออยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) เท่ากับ .970

4. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยกำหนดสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ 1) ค่าดัชนีความสอดคล้อง เพื่อหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (Index of Item-Objective Congruence: IOC) 2) ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

4.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ 1) ความถี่ (Frequency) 2) ร้อยละ (Percentage) 3) ค่าเฉลี่ย (Mean) 4) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) 5) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ ทดสอบความแตกต่างของค่าที (t-Test) การทดสอบค่าเอฟ (F-Test)

ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (One-Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างให้มีการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

5. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

5.1 ขอหนังสือแนะนำตัวเพื่อขออนุญาตตอบแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนและแบบสัมภาษณ์ถึงโครงสร้างสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา จากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา เพื่อส่งไปยังผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้วยตนเอง เพื่อเป็นผู้ให้ข้อมูล โดยผู้วิจัยจะดำเนินการชี้แจงวัตถุประสงค์และขอความร่วมมือผ่านช่องทางสื่อสารออนไลน์ หรือประสานงานโดยตรงกับอาสาสมัคร เพื่อรักษาความเป็นอิสระในการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการ และหลีกเลี่ยงการผ่านระบบสั่งการที่อาจทำให้เกิดความอึดอัดใจ

5.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามออนไลน์ที่สร้างโดยแอปพลิเคชัน Google Forms ผ่านช่องทาง LINE Messenger และ Facebook เพื่อเก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 จำนวน 280 คน

5.3 ผู้วิจัยรับคำตอบจากการส่งแบบสอบถามออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน Google Forms และรวบรวมกลับคืนมา จำนวน 280 คน จากนั้นดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5.4 ผู้วิจัยประสานนัดผู้บริหารสถานศึกษาโดยตรง เพื่อให้ข้อมูลในการใช้แบบสัมภาษณ์ เพื่อขอสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

5.5 ดำเนินการวิเคราะห์ สรุปผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

6.1 แบบสอบถาม ประกอบด้วย 2 ตอน แบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ทำการวิเคราะห์โดยใช้ตัวแปรที่ศึกษาหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) และนำผลการวิเคราะห์เสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยายได้ตาราง แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1) หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทั้งนี้ใช้เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนตามเกณฑ์ 2) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบความแตกต่างของค่าที (t-Test) เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยจำแนกตามเพศ ตำแหน่ง ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย 3) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบค่า

เอฟ (F-Test) ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (One-Way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยจำแนกตามเพศ ตำแหน่ง ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน หากมีความแตกต่างให้ใช้การเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการแบบเชฟเฟ (Scheffe's Method)

6.2 แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) จากผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 7 คน เพื่อสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2

ผลการวิจัย

1. วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ระดับสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ภาพรวมและรายด้าน

ด้าน ที่	สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ			
		$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1	ด้านการรู้และเข้าใจดิจิทัล	4.42	0.35	มาก	3
2	ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	4.46	0.45	มาก	1
3	ด้านความมั่นใจในการใช้แพลตฟอร์มดิจิทัล	4.39	0.52	มาก	4
4	ด้านการส่งเสริมแรงจูงใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	4.43	0.43	มาก	2
รวม		4.43	0.44	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.43$, S.D. = 0.44) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.46$, S.D. = 0.45) รองลงมา คือ ด้านการส่งเสริมแรงจูงใจใน

การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ($\bar{x}$ = 4.43, S.D. = 0.43) ด้านการรู้และเข้าใจดิจิทัล ($\bar{x}$ = 4.42, S.D. = 0.35) และด้านความมั่นใจในการใช้แพลตฟอร์มดิจิทัล ($\bar{x}$ = 4.39, S.D. = 0.52) ตามลำดับ

2. วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า การเปรียบเทียบสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 จำแนกตามเพศ

สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	เพศ				t	Sig.
	ชาย		หญิง			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. ด้านการรู้และเข้าใจดิจิทัล	4.36	0.58	4.31	0.61	0.600	0.549
2. ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	4.43	0.59	4.36	0.55	0.850	0.396
3. ด้านความมั่นใจในการใช้แพลตฟอร์มดิจิทัล	4.40	0.58	4.37	0.54	0.370	0.712
4. ด้านการส่งเสริมแรงจูงใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	4.57	0.54	4.55	0.52	0.260	0.795
รวม	4.44	0.57	4.40	0.56	0.500	0.618

จากตารางที่ 2 เปรียบเทียบสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า แนวทางการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 สามารถสรุปได้ 4 ด้าน ดังนี้

1) ด้านการรู้และเข้าใจดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปลี่ยนมุมมอง โดยการทดลองใช้แพลตฟอร์มใหม่ๆ เป็นแบบอย่างให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน เพื่อสร้างความมั่นใจและนำพาครูกับนักเรียนให้พร้อมรับความเปลี่ยนแปลง ก้าวข้ามการกรอกข้อมูลทั่วไป สู่สมรรถนะการนำฐานข้อมูลการศึกษาและระบบสารสนเทศดิจิทัลมาวิเคราะห์พัฒนาเป็นระบบติดตาม

2) ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาควรบริหารด้วยฐานข้อมูลเชิงประจักษ์และการยืดหยุ่นเชิงกลยุทธ์ โดยมุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนระบบบริหารจัดการจากการพึ่งพาประสบการณ์ส่วนบุคคลไปสู่การใช้สารสนเทศเชิงลึกร่วมกับการบริหารที่ยืดหยุ่นตามบริบทสถานศึกษา การสร้างเครือข่ายความร่วมมือและการจัดการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีการใช้แพลตฟอร์มการประชุมทางไกล และแอปพลิเคชันระบบเครือข่ายกลุ่มในการขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อเป็นช่องทางในการกระจายนโยบายเชิงลึก และเปิดพื้นที่ให้ครูนำแพลตฟอร์มที่ประสบความสำเร็จมาถอดบทเรียนร่วมกัน เกิดเป็นแรงเสริมทางบวกในกลุ่มภาคีเครือข่าย การลดความเหลื่อมล้ำดิจิทัลด้วยทรัพยากรระบบเปิดและการมีส่วนร่วม มีการจัดสรรทรัพยากรการเรียนรู้ระบบเปิดที่ไม่มีค่าใช้จ่าย

3) ด้านความมั่นใจในการใช้แพลตฟอร์มดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการพัฒนาเครื่องมือสื่อ ICT และระบบออนไลน์ที่มีลักษณะใช้งานง่าย ไม่ซับซ้อน และสามารถตอบสนองต่อภารกิจงานจริงได้ เช่น ระบบบันทึกเอกสารต่างๆ โดยต้องคำนึงถึงความพร้อมของบุคลากรและทรัพยากรที่มีอยู่เป็นสำคัญ ใช้กระบวนการบริหารจัดการและระบบสนับสนุนการเรียนรู้ ผู้บริหารควรมีแนวทางในการจัดการเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นขั้นตอน โดยเริ่มจากการชี้แนะและสาธิตเป็นแบบอย่างเพื่อให้ครูเกิดการเรียนรู้จากการสังเกต จากนั้นจึงปล่อยให้ฝึกปฏิบัติบ่อยๆ ควบคู่ไปกับการสอนวิธีการใช้งานแต่ละขั้นตอน เพื่อไม่ให้เกิดความกระวนกระวาย นอกจากนี้ ยังมีการนำกระบวนการจัดการความรู้ (KM) ผ่านสื่อวิดีโอแพลตฟอร์มออนไลน์ รวมถึงการใช้ระบบพี่เลี้ยง (Digital Buddy) ในลักษณะการจับคู่ครูรุ่นใหม่และครูอาวุโสแบบประกบตัว เพื่อลดความเขินอายและสร้างกลไกการช่วยเหลือกันภายในองค์กร และสร้างแรงจูงใจและสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยในการทำงานในมิติทางจิตวิทยา

4) ด้านการส่งเสริมแรงจูงใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมแรงจูงใจด้วยการลดภาระงาน โดยการประยุกต์ใช้ระบบออนไลน์และสื่อไอซีที (ICT) ในการบริหารจัดการ ช่วยเพิ่มความรวดเร็วและลดความซับซ้อนของเอกสาร มีการเสริมสร้างแรงจูงใจภายในผ่านวัฒนธรรมความโปร่งใส การใช้ค่านวัตกรรมและสื่อดิจิทัลระบบเปิด เช่น Google Drive เป็นพื้นที่กลางในการแบ่งปันแผนการสอนเสรี ช่วยสร้างความรู้สึกมีส่วนร่วม ได้รับการยอมรับและเกิดการเรียนรู้ร่วมกันอย่างไร้รอยต่อ และสร้างแรงขับเคลื่อนให้ครูอยากพัฒนา Best Practice เพื่อเป็นแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ระดับสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

สอดคล้องกับงานวิจัยของกณิชา ศิริศักดิ์ และดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ ได้ทำการศึกษาศึกษาการวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะดิจิทัลสำหรับครู พบว่า ความเชื่อมั่นในตนเองและการมีทัศนคติเชิงบวกต่อเทคโนโลยีเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการยอมรับและการใช้งานแพลตฟอร์มดิจิทัลในสถานศึกษา (กณิชา ศิริศักดิ์ และดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ, 2563) และยังสอดคล้องกับพรพรรณ สุระภักดิ์ และคณะ ได้ทำการศึกษาศมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 พบว่า ผู้บริหารที่มีสมรรถนะสูงในดิจิทัลจะต้องมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างคล่องตัว มีทักษะในการสื่อสารการบริหารจัดการข้อมูล และความพร้อมในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา (พรพรรณ สุระภักดิ์ และคณะ, 2567) จากงานวิจัยดังที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่าสมรรถนะดิจิทัลเป็นสมรรถนะสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ผู้บริหารจำเป็นต้องมีทั้งความรู้ ทักษะ ความมั่นใจในการใช้แพลตฟอร์มดิจิทัล และการส่งเสริมแรงจูงใจให้บุคลากร สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการบริหารสถานศึกษาและคุณภาพการจัดการศึกษาต่อไป

2. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า การเปรียบเทียบสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 โดยจำแนกตามเพศ ตำแหน่ง ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้ 2.1) จำแนกตามเพศ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของผกาดี แนวเงินดี ที่ได้ศึกษาเรื่อง สมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน 2.2) จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ไม่แตกต่างกัน (ผกาดี แนวเงินดี, 2568) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฮาसानะ ดอเลาะ ได้ทำการศึกษาศมรรถนะกับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานีภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) เปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จำแนกตามตำแหน่งภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน (ฮาसानะ ดอเลาะ, 2565)

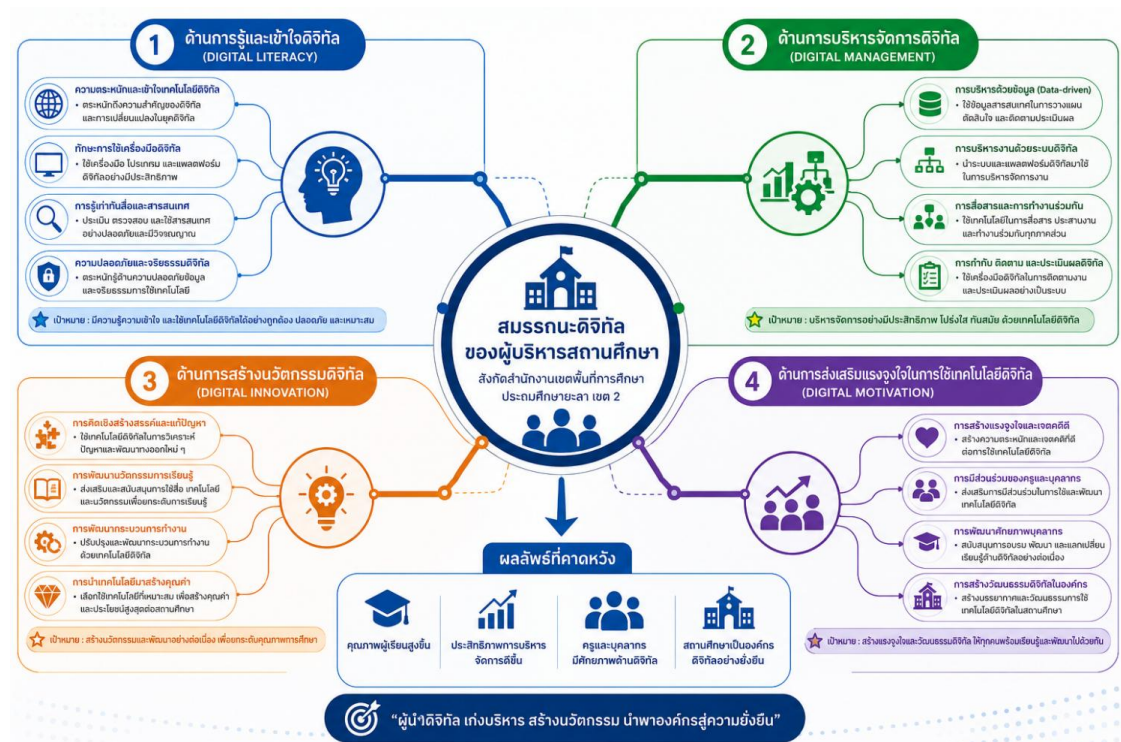
2.3) จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของผกาดี แนวเงินดี ที่ได้ศึกษาเรื่องสมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 พบว่า ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีเพศระดับ ตำแหน่ง และประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ผกาดี แนวเงินดี, 2568) จากงานวิจัยดังที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่าขนาดของสถานศึกษาไม่ใช่ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา แต่การได้รับนโยบาย การพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง การเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัล และการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารให้สามารถบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพในทุกบริบทของสถานศึกษา

3. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า แนวทางการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้ 3.1) ด้านการรู้และเข้าใจดิจิทัล พบว่า ผู้บริหารควรเปลี่ยนมุมมอง โดยการทดลองใช้แพลตฟอร์มใหม่ๆ เป็นแบบอย่างให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน เพื่อสร้างความมั่นใจและนำพาครูกับนักเรียนให้พร้อมรับความเปลี่ยนแปลง ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงาน ก.พ. ที่กล่าวว่าความเข้าใจเป็นทักษะด้านดิจิทัลพื้นฐานที่จะเป็นตัวช่วยสำคัญ สำหรับข้าราชการในการปฏิบัติงาน การสื่อสาร และการทำงานร่วมกันกับผู้อื่นในลักษณะทำน้อยได้มาก และช่วยส่วนราชการสร้างคุณค่าและความคุ้มค่าในการดำเนินงานเพื่อการก้าวไปสู่การเป็นประเทศไทย 4.0 3.2) ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรบริหารด้วยฐานข้อมูลเชิงประจักษ์และการยืดหยุ่นเชิงกลยุทธ์ โดยมุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนระบบบริหารจัดการจากการพึ่งพาประสบการณ์ส่วนบุคคลไปสู่การใช้สารสนเทศเชิงลึก ร่วมกับการบริหารที่ยืดหยุ่นตามบริบทสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2561) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสงบ อินทรมณี ได้กล่าวถึง แนวทางการบริหารด้านเทคโนโลยีดิจิทัล โดยผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมการใช้และประเมินผลการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการให้ครอบคลุมภารกิจของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมาย 3.3) ด้านความมั่นใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการพัฒนาและเลือกใช้เครื่องมือดิจิทัลที่ใช้งานง่าย สอดคล้องกับภารกิจงานและความพร้อมของบุคลากร ควบคู่กับการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบเป็นขั้นตอน การใช้ระบบพี่เลี้ยง (Digital Buddy) และการจัดการความรู้ผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ เพื่อช่วยเสริมสร้างทักษะและความมั่นใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (สงบ อินทรมณี, 2562) 3.4) ด้านการส่งเสริมแรงจูงใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ผู้บริหารควรสร้างแรงจูงใจด้วยการลดภาระงาน โดยการประยุกต์ใช้ระบบออนไลน์และสื่อ ICT ใน

การบริหารจัดการ ช่วยเพิ่มความเร็วและลดความซับซ้อนของเอกสาร และสร้างแรงขับเคลื่อนให้ครูอยากพัฒนา Best Practice ของตนเอง จากข้อความดังที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่าการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินควบคู่กับการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัล (Digital Leadership) เนื่องจากผู้บริหารเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงภายในสถานศึกษา การมีความรู้และความเข้าใจด้านดิจิทัล ทักษะในการใช้เทคโนโลยี ความมั่นใจในการประยุกต์ใช้เครื่องมือดิจิทัล และความสามารถในการสร้างแรงจูงใจแก่บุคลากร จะส่งผลให้เกิดการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพทั่วทั้งองค์กร อันนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ และผลลัพธ์ทางการศึกษาของผู้เรียน

องค์ความรู้ใหม่

ผู้วิจัยขอนำเสนอองค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 2 ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 รูปแบบสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษา ยะลา เขต 2

ที่มา: สร้างภาพมาจากปัญญาประดิษฐ์

จากภาพอธิบายได้ว่า ผลการวิจัยครั้งนี้นำไปสู่องค์ความรู้ใหม่ที่เรียกว่า Integrated Digital Competency Model (IDC Model) ซึ่งอธิบายว่าสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเป็น

กระบวนการเชิงบูรณาการที่ประกอบด้วย 4 มิติสำคัญ ได้แก่ (1) การรู้และเข้าใจดิจิทัล (Digital Literacy) เพื่อสร้างพื้นฐานความรู้และความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยี (2) การบริหารจัดการดิจิทัล (Digital Management) เพื่อประยุกต์ใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีในการตัดสินใจและบริหารงาน (3) การสร้างนวัตกรรมดิจิทัล (Digital Innovation) เพื่อพัฒนารูปแบบการทำงานและการจัดการศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและ (4) การส่งเสริมแรงจูงใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Motivation) เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัล ทั้ง 4 มิติมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันและหลอมรวมเป็น วัฒนธรรมองค์กรดิจิทัล (Digital School Culture) ซึ่งนำไปสู่การยกระดับประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาและคุณภาพผู้เรียน

บทสรุป

สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ประกอบด้วย 4 ด้านสำคัญ ได้แก่ ด้านการรู้และเข้าใจดิจิทัล ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ด้านความมั่นใจในการใช้แพลตฟอร์มดิจิทัล และด้านการส่งเสริมแรงจูงใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องอาศัยความสามารถในการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษายังต้องให้ความสำคัญกับการสร้างบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการพัฒนาองค์กร พร้อมทั้งส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ จากผลการวิจัยที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษาที่พลิกผัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 อยู่ในระดับมากทุกด้าน ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1) ควรเสนอให้หน่วยงานทางการศึกษา สร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PLC) ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจร่วมกันเมื่อนำแพลตฟอร์มใหม่ ๆ มาใช้ในสถานศึกษา

2) ควรเสนอให้ผู้บริหารสถานศึกษานำเครื่องมือดิจิทัลมาใช้ในการเสริมแรงทางบวก เช่น การมอบเกียรติบัตรออนไลน์ หรือการยกย่องชมเชยบุคลากรผ่านแพลตฟอร์มของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อรักษาความผูกพันของครูในระยะยาว

2. ข้อเสนอแนะในการทำการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อสมรรถนะดิจิทัล เช่น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หรือการสนับสนุนจากส่วนกลาง ว่าปัจจัยใดมีอิทธิพลต่อความมั่นใจของผู้บริหารมากที่สุด

2. ควรมีวิจัยการพัฒนารูปแบบสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 เพื่อให้เกิดนวัตกรรมที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาได้

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2559). *Digital Thailand*. กรุงเทพฯ: กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.

กณิชา ศิริศักดิ์ และดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ. (2563). การวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะดิจิทัล. *วิทยานิพนธ์ตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยทางการศึกษา*. คณะครุศาสตร์: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นุรฮายาตี ดือราแม และจรูณี แก้วเอียน. (2568). การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. *วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่*, 3(3): 1237-1256.

ผกาวดี แนวจินดี. (2568). สมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3. *วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

พรพรรณ สุระภักดิ์ และคณะ. (2567). สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 4. *วารสารมณีเชษฐารามวัดจอมมณี*, 7(5): 574-593.

ภัทรวดี พงษ์ภู. (2564). ทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1. *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

วรารุณ มุขกระโทก และกุลจิรา รักชนคร. (2566). สมรรถนะด้านดิจิทัลสถานศึกษาส่งผลต่อผู้บริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1. *วารสารเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 6(17): 68-79.

สงบ อินทรมณี. (2562). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น*, 16(1): 353-360.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2. (2568). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568*. ยะลา: กลุ่มนโยบายและแผน.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2561). *ทักษะด้านดิจิทัลที่จำเป็นสำหรับข้าราชการและบุคลากรภาครัฐเพื่อปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัล*. มปท.

ฮาसान๊ะ ดอเลาะ. (2565). สมรรถนะกับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี. *วิทยานิพนธ์การบริหารการศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. (3rd ed.). New York: Harper & Row.

